

NAS

DROGA

PORTOROŽ

INTERNA IZDAJA

št. 3

marec 1998

NAŠ GLAS izdaja družba DROGA d.d. Glasilo urejuje uredniški odbor. Odgovorna in glavna urednica Lilijana Ivanek - Pečar. Fotografija Jadran Rusjan, karikature Lorella Antonac in Vito Šaruga. Tehnična ureditev Sonja Požar in Damjana Poberaj. Tisk tiskarna VeK Koper, v nakladi 1000 izvodov. Glasilo dobijo člani kolektiva brezplačno. Po mnenju Urada vlade za informiranje št. 4/3-12-1217/95-23/273, z dne 17. 7. 1995, šteje NAŠ GLAS med proizvode, za katere se plačuje 5 % davka od prometa proizvodov. TISKANO NA RECIKLIRANEM PAPIRJU.

GLAS

Ko prideš zjutraj v službo, naj prva stvar, ki jo izgovoriš, vsem polepša dan.

H. Jackson Brown jr.

Ko rečemo marec, rečemo pomlad. Ob tej besedi nam blisne skozi možgane pisana kita asociacij, vrtnec iskric, vtisov, spominov, kot tisoč drobnih, ponovnih doživetij; in vsa so lepa! To je čas, ko se medlo zavemo, da smo ga nestrno pričakovali, ne da bi čisto natanko vedeli, zakaj: nimamo posebnih načrtov, ničesar izrecno ne pričakujemo, pa vendar smo veseli, da je tu. Z drugačnimi zvoki in z vonji vsega mladega, prebujajočega se nam prinaša te neznatne, vzemirljive prebliske, od kdo ve kdaj in od kdo ve kod, da se nam zahoče poleteti z vetrom ali odtavati brez cilja do tja, kjer se končajo ceste. Ob teh drobnih, neopaznih doživetjih se počutimo lepo, kratka so, a dovolj svetla, da se nam često zazdi, kot da smo šele na začetku svojega časa in da je še vse pred nami. Počutimo se kot ob poslušanju najljubše pesmi: lepo nam je, čeprav so vse težave še vedno tu, in malo zasanjamo, čeprav vemo, kaj je naša vsakdanja dolžnost. Srečni trenutki, ki nam zbujejo veselje nad vsem okoli nas!

V marcu je tudi praznik žena in mater. O tem, kako in kdo vse so ga leta izkoriščali v svoj prid in naredili iz ženske enakopravnosti politično floskulo, bi lahko napisali dolgo razpravo. Napisali bi jo lahko tudi o tem, da izkoriščanja še ni konec: o stiski ženske, ki je razpeta med materinstvom na eni strani in med delovne obveznosti (ne pozabimo, da ni vedno želja po karieri tista, ki sili žensko, da se zaposli), med neštete izrazite nadarjenosti ter poklicne želje na drugi strani. To stisko nekateri še vedno neizprosno izkoriščajo. Poleg tega se zaradi ženskega telesnega ustroja z leti pojavljajo tudi čisto specifične ženske tegobe in bolezni, ne glede na to, kolikokrat oziroma ali je ženska sploh rodila. Vse to terja od "šibkega spola" neizmerno dosti energije, volje in vzdržljivosti. Raje kot o enakopravnosti bi se torej morali družba in država pogovarjati z žensko (poročeno ali ne) o pomoči in podpori pri delu; ko je razdvojena in ne ve, ali naj si poišče službo ali naj se raje posveti družini; ko jo hoče mit o moški večvrednosti naslikati kot spolni objekt in nič več; ko jo v menopavzi muči več stisk, kot bi si jih upal naprtiti moški v letih svoje najbolj cvetoče moči. Ako bi država te stvari vsaj približno uredila in ako bi jih vsi moški dojeli, potem bi se tudi praznik žena v marcu znebil tistega sicer komaj zaznavnega, pa vendar spremljajočega priokusa hinavščine.

Sonja POŽAR

POSLOVNI REZULTATI

USPEŠNO ZAKLJUČENO POSLOVNO LETO 1997

Tudi leto 1997 predstavlja nadaljevanje uspešnega poslovanja Droge. Ob ugodnih pogojih gospodarjenja in z uspešnim obvladovanjem cen surovin in valut smo dosegli realno boljše rezultate poslovanja in uresničili planirane cilje.

V Drogi smo minulo poslovno leto zaključili s čistim dobičkom, ki po nerevidiranih poslovnih rezultatih znaša preko 965 milijonov tolarjev in pomeni 12 % povečanje glede na leto 1996.

Celotna realizacija prodaje je znašala 12,4 milijarde tolarjev, kar predstavlja 12 % več kot leto 1996. Na domačem trgu je bil delež celotne realizirane prodaje 78%, na tujih trgih pa 22%. V izvozu je Droga dosegla 22% povečanje količinskega obsega prodaje, tako da so bili z izvozom ustvarjeni prihodki v višini 29 mio DEM. Več kot 75% izvoza je bilo ustvarjenega na trgih držav nekdanje Jugoslavije, predvsem s prodajo kokošnjih pastet, ki predstavljajo preko 50% celotnega Droginega izvoza. Med lanskimi kazalci uspešnosti so pomembni tudi 5% večji fizični obseg prodaje, 12% večji vrednostni obseg prodaje in 21 % rast dodane vrednosti na zaposlenega.

preko 33.000 tolarjev.

Leto 1997 je za Drogo pomenilo tudi pomembno prelomnico v kakovosti poslovanja. Sredi lanskega decembra smo prejeli certifikat kakovosti ISO 9001 za celotno poslovanje družbe, kateri predstavlja prispevek slehernega zaposlenega v Drogi. Toda ne samo pridobljeni certifikat kakovosti, temveč tudi obvladovanje poslovnih sprememb z novimi tehnikami menedžiranja in izboljšave v organiziranosti dela ter vsebin poslovnih funkcij so elementi lanskeletne kakovostne preobrazbe Droge.

Za nami je uspešno zaključeno poslovno leto. Vsem zaposlenim se zahvaljujem za marljivo delo in prizadevnost, kajti prispevek slehernega delavca predstavlja kamen v mozaiku Droginega uspeha. Upam, da bomo tudi v prihodnje zmogli združiti naše moči in nadaljevati z uspešnim poslovanjem.

Matjaž ČAČOVIČ
Predsednik uprave
in generalni direktor

STRUKTURA IZVOZA V CELOTNI PRODAJI v letu 1997

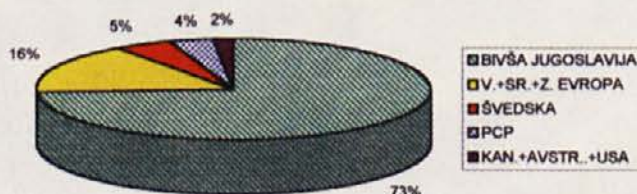

Ker je konkurenca na domačem trgu vedno hujša in ker se bo morala Droga nujno usmeriti še več v izvoz, bo letošnje leto za vse nas zelo zahtevno. Naši napori bodo usmerjeni k ohranitvi tržnih deležev na domačem trgu, povečanju izvoza, aktivnostim v zvezi z izgradnjo nove tovarne ter nadaljni racionalizaciji v organizaciji dela in obvladovanju stroškov.

Tudi v preteklem letu smo nadaljevali s politiko intenzivnih investicijskih vlaganj, načrtano v Strateškem poslovnem načrtu. Vrednost naložb je znašala 1,2 milijarde tolarjev, kar predstavlja skoraj 10% realizacije. Med najpomembnejše naložbe sodi linija za vakumsko pakiranje riža, ki je med drugim tudi prva in edina tovrstna linija v Sloveniji. Nadaljevali smo s posodobitvami in avtomatizacijo proizvodnje na ostalih proizvodnih programih in sicer z nakupom novega pakirnega stroja za čaj, pakirne linije za 100g kavo, stroja za polnjenje in zapiranje majhnih pastet, s posodobitvijo linije za ketchup,...

Delnice Droge, ki so na borzi že od junija 1996, odsevajo uspešno poslovanje družbe. Uživajo sloves stabilnih delnic, v začetku februarja pa se je že kotirajočim delnicam pridružilo še 49.739 delnic iz interne razdelitve. Tržna cena skupno 282.768 navadnih delnic pa se trenutno giblje

STRUKTURA IZVOZA PO DRŽAVAH v letu 1997

INTERVJU

REORGANIZACIJA IN KADRI

V zadnjih petih letih so postale spremembe v poslovnem okolju Droge tako velike, da so zahtevale nov strateški pristop k razvoju podjetja. Njegovo izhodišče je sprotno prilagajanje trgu, hitra podjetniška reorganizacija, ekonomska učinkovitost in poslovni optimizem pri reševanju problemov.

(SPN iz uvodnika)

NG: Čemu reorganizacija in kako komentirate posamezne spremembe?

G.Čačovič: "V poslovnem načrtu za leto 1997 smo si zadali nalogo, da bomo reorganizirali trženje in razvoj. Moram reči, da smo v posameznih organizacijskih enotah eno leto tehtno preiščevali in razpravljali o najboljših rešitvah. Obe dejavnosti sta imeli kar nekaj slabosti. Reorganizacijo trženja smo pričeli z izločitvijo logistike in nabave. Nabava ima eno ključnih funkcij v Drogi in pomembno je, da je relativno neodvisna. Enako velja za logistiko. Ostali del trženja je imel v sebi kar nekaj slabosti; pospeševalci niso bili v marketingu, izvoz ni bil enoten in bilo je še nekaj drugih pomanjkljivosti. Iskali smo najboljšo rešitev. Ker ima trženje tri osnovne funkcije: prodajo, izvoz in marketing, smo oblikovali tri organizacijske enote s samostojnimi direktorji, brez skupnega direktorja trženja.

Veliko smo se pogovarjali tudi o tem, kako reorganizirati razvoj, da bi bil čimbolj sodoben in uporaben. Tudi tu je bilo nekaj pomanjkljivosti.

Sodobno zasnovan koncept matrične organiziranosti, za katerega sta značilna strokovno usmerjanje s strani strateškega razvoja in disciplinska odgovornost PC-jev, v praksi ni ustrezno zaživel. Prišlo je namreč do neustreznega vodenja oz. do dilem pri razdelitvi pristojnosti med razvojem in PC-ji. Zaradi takšnih in podobnih razlogov je bilo kar nekaj zaostankov v realizaciji razvojnih aktivnosti.

V iskanju možnosti za optimalno reorganizacijo razvoja se nam je porodila ideja, da bi združili funkciji razvoja in

kakovosti, ki vsebinsko nista nezdržljivi funkciji. Tako oblikovana enota bo z istim konceptom matrične organiziranosti delovala naprej. Nastala enota razvoja in kakovost ima dva pomočnika, eden obvladuje razvoj, drugi pa kontrolo kvalitete. Nekatera podjetja so ti funkciji že združila.

Spremembe so nastopile tudi v splošno kadrovskem sektorju. Da bi posodobili kadrovske službe, katere vsebina naj bi prešla s kadrovanja na razvoj kadrov, smo jo ločili od splošne službe, ki opravlja iste funkcije kot pred ločitvijo."

NG: Vodstvo komerciale je prenešeno v Ljubljano. Zakaj je prišlo do kadrovanja direktorjev s sedežem v Ljubljani? Ali to pomeni prenos sedeža podjetja iz Portoroža v Ljubljano?

G. Čačovič: "Vedeti moramo, da je tržna funkcija Droge prisotna po celi Sloveniji. Operativne izvajalce trženja, pospeševalce in potnike, imamo po celi Sloveniji in zato je logično, da se tržna funkcija koncentrira v Ljubljani. Ne delamo drugače, kot je že naredila Krka, ki ima sedež v Novem mestu in sedež trženja v Ljubljani, kakor tudi REVOZ Novo mesto. Tudi mi gradimo koncept, po katerem bo imelo trženje centralo v Ljubljani. O prenosu sedeža podjetja v Ljubljano pa nismo nikoli razmišljali, ponavljam, nikoli."

NG: Ali je REFA še prisotna v Drogi? Kako komentirate njeno delo, tudi v povezavi z obstoječo reorganizacijo?

G. Čačovič: "V Drogi smo z delom REFE zadovoljni z dveh vidikov. Izdelala je analizo vseh postopkov v administraciji in proizvodnji, nas opozorila na pomanjkljivosti in na to, kaj je potrebno narediti za izboljšanje posameznih delovnih postopkov; izdelala je tudi analizo in presojo optimalne zasedbe delovnih mest. Iz tega so izšli neljubi ukrepi oz. ugotovitve o presežnih zaposlenih, ki smo jih v okviru zakona in v soglasju s sindikatom ter svetom delavcev rešili na načine, ki so bili za posameznega delavca najprimernejši.

Letos bo REFA končala preglede v PC Zlato polje in PC Začimba in s tem bo njeno delo v Drogi zaključeno. Izdelana bodo navodila o tem, kakšni morajo biti postopki, da bo delo optimalno. Tako bomo tudi v prihodnje, brez prisotnosti REFE, gledali na racionalizacijo in obvladovanje stroškov. V bodoče bo izjemno pomembno, kako se bomo prilagajali vedno večji konkurenci. Če smo pred leti z dvigom cen lahko premostili izpade v dohodku, v prihodnosti tega ne bomo mogli več delati. Čas dvigov cen

INTERVJU

je minil, boriti se bomo morali za obstoječe cene ali pa jih bomo morali celo nižati, kar pa je možno le z obvladovanjem stroškov.”

NG: Kako je z načrti o izgradnji nove tovarne v Izoli?

G. Čačovič: “V zvezi z izgradnjo nove tovarne v Izoli moram povedati, da je bilo kar nekaj časa (približno tri mesece) izgubljenega na račun odločitve nadzornega sveta. Zamik je vplival na izdelavo zazidalnega načrta, ki je osnova za vse nadaljnje aktivnosti. Kot je že znano, je nadzorni svet sprejel sklep o fazni izgradnji; prva faza zajema izgradnjo Arga, skladišča in uprave, druga pa izgradnjo Začimbe.

Aktivnosti potekajo v dveh smereh; zazidalni načrt je sedaj končan in je dan v javno obravnavo, vzporedno s tem pa se pripravljajo idejni projekti nove tovarne, od tehnoloških do tistih, ki bodo opredmetili vse ostale aktivnosti. Po zaključku teh pripravljanih del se bomo lotili gradnje.”

NG: Kako je z nakupom novih prostorov v Ljubljani?

G. Čačovič: “Prostori v Ljubljani, ki smo jih uporabljali do sedaj, so bili pod denacionalizacijo. Upali smo, da bomo zaradi našega prispevka pri posodobitvi teh prostorov kaj iztržili. Po odločitvi upravnega organa pa so bili prostori na Prečni v celoti dodeljeni denacionalizacijskemu upra-

vičencu. Ocenili smo, da bi bila odškodnina previsoka in da so prostori izredno zanimivi za predstavništvo v Ljubljani ter za širitev centra drugih aktivnosti, zato smo se odločili za nakup. Prostore bomo v bodoče še dodatno usposobili za vse predvidene aktivnosti.”

NG: Kako poteka oz. bo potekala koordinacija med vodstvi v Ljubljani in Portorožu?

G. Čačovič: “Tako kot do sedaj, dogovarjali se bodo o mestu srečanja na kolegiju, verjetno izmenično, enkrat v Portorožu, drugič v Ljubljani. Tudi v preteklosti so bile konference s potniki velikokrat v Ljubljani. Poslovanje pa poenostavlja tudi računalniška povezava.

NG: Ali se nam v bližnji prihodnosti obetajo še kakšne pomembne kadrovske in organizacijske spremembe?

G. Čačovič: “Organizacija podjetja je živ organizem, ki ga je potrebno stalno dopolnjevati. S tem želim povedati, da spremembe niso dokončne in da bomo še naprej iskali rešitve in dograjevali sistem tako, da bomo dosegli čimvečji optimum. Ta se kaže v tem, da so poslovne funkcije optimalno organizirane, in v tem, da so zaposleni v teh poslovnih funkcijah zadovoljni.”

Majda VLADIČ

CELOVITO OBVLADOVANJE KAKOVOSTI

DROGA IN OKOLJE

ISO 14001 - spoznavanje sistema ravnanja z okoljem

V Poslovnem načrtu za leto 1998 je zapisano tudi, da je treba letos oceniti okolje Droge z vidika sistema ISO 14001. Da bi dosegli ta cilj, smo k nam povabili predstavnika BVQI Ljubljana, dipl.ing. Viljema Straška, ki nam je 24.2.1998 predstavil sistem ravnanja z okoljem.

G. Viljem Strašek nam je predstavil osnovne značilnosti sistema ISO 14001 in dosedanje izkušnje postavljanja sistema ravnanja z okoljem v slovenskem poslovnem okolju.

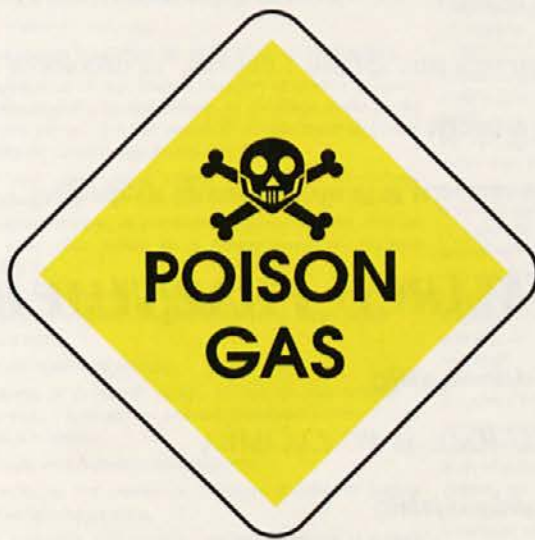
zagotavljati ustrezno ravnanje z okoljem nam svetuje standard ISO 14001, sprejet septembra 1996. Model sistema ravnanja z okoljem po tem standardu obsega:

1. Opredeljevanje okoljske politike
2. Planiranje (okoljski vidiki, zakonske zahteve, okvirni in izvedbeni cilji, program ravnanja z okoljem)
3. Uvajanje in delovanje (struktura in odgovornosti, usposabljanje, zunanje in notranje komuniciranje, dokumentacija, obvladovanje delovanja, ukrepi v izrednih razmerah)
4. Preverjanje in korektivno ukrepanje (nadzor, merjenje, korektivno in preventivno ukrepanje)
5. Pregledovanje s strani vodstva (poudarek na izboljševanju)

Droga sicer nima večjih težav z okoljem vendar iz izčrpane predstavitve ravnanja z okoljem in iz ciljev, ki si jih je zastavila uprava Droge, lahko sklepam, da je možno obstoječe ravnanje z okoljem še izboljšati in to tudi ustrezno poslovno izkoristiti.

Gospodarsko delovanje Droge bo tako še bolj vpeto v ustrezno ravnanje z okoljem .

Boris BIRSA

Nič novega ne bom povedal, če rečem, da je ravnanje z okoljem zelo pomembno. Zavest o tem raste in temu sledijo tudi različne okoljevarstvene aktivnosti. **Globalni ekološki problemi sveta so:**

- tanjšanje ozonske plasti zraka
- vpliv tople grede
- onesnaževanje zemlje, zraka in vode
- redčenje naravnih bogastev
- strupene snovi
- "kvaliteta" življenja (hrup, promet, smeti, prekomerna poraba naravnih virov, ...)

Vse te probleme je obravnavala ZN o okolju in razvoju leta 1992 v Riu de Janeiru (Brazilija).

Bistvena zaključka te konference sta:

Razvoj gre v pravo smer, ko je poraba naravnih virov manjša od sposobnosti obnavljanja teh virov.

Zadovoljevanje potreb sedanjih generacij človeštva ne sme ogroziti bodočih generacij.

Kako na mednarodno veljaven način obvladovati in

**BREATHING
PROTECTION**

CELOVITO OBVLADOVANJE KAKOVOSTI

NAGRADNO VPRAŠANJE ŠTEV. 2/98

Kateri standard vsebuje zahteve za sisteme ravnanja z okoljem?

- SIST ISO 9004
- EN 445001
- ISO 14001

Pošiljatelj:

Odgovore izrežite ali napišite in pošljite Adrijani BUTUČI oz. oddajte v rdeče skrinjice ob oglasnih deskah do 10. V mesecu.

Pravilen odgovor na nagradno vprašanje iz prejšnje številke Našega glasu je:

Cilj je pridobiti priznanje Republike Slovenije za poslovno odličnost.

Komisija v sestavi Adrijana Butučič, Tatjana Mičovič in Irena Mezgec bo odgovore pregledala in izžrebala nagrajenca, ki bo dobil za nagrado izdelke Droge v vrednosti 3.000 SIT.

KADROVSKE NOVICE

ZAPOSLENOST V FEBRUARJU 1998

28.02.1998 je bilo zaposlenih 642 delavcev, od tega 314 moških in 328 žensk.

V DROGA d.o.o. BUJE je bilo zaposlenih 21 delavcev.

Prihodi delavcev:

V tem mesecu smo sprejeli 1 delavca, za nedoločen čas.

Odhodi delavcev:

Delovno razmerje je prenehalo šestim sodelavcem.

V MARCU PRAZNUJEJO

10-letni delovni jubilej

KLABOT JOŽE iz PC ZAČIMBA

20-letni delovni jubilej

DODIČ JANKO iz PC ZLATRO POLJE

LUKMAN LJUDMILA iz PC GOSAD

NADAREVIČ RAMIZA iz PC ARGO

V prejšnjem mesecu nam jo je zagodel računalniški škrat in smo po nesreči izpustili iz seznama gospo FAJT Fiorello, ki je v januarju praznovala 20-letni delovni jubilej.

SODELAVCEM ČESTITAMO OB DELOVNEM JUBILEJU!

Jubilejne nagrade so pripravljene na osnovi 3. točke 50. člena Podjetniške kolektivne pogodbe družbe.

NE POZABITE!

Družine, upravičene do otroškega dodatka, imajo do 31.03. čas za oddajo vloge za uveljavitev pravice do otroškega dodatka pri pristojnem centru za socialno delo.

KADROVSKE NOVICE

Iz Zakona o družinskih prejemkih (Ur. l. RS, št. 65/93, 71/94 in 73/95)

UPRAVIČENCI DO OTROŠKEGA DODATKA

Pravico do otroškega dodatka ima eden od staršev za otroka s prebivališčem v Republiki Sloveniji, če:

- je otrok državljan Republike Slovenije,
- otrok ni državljan Republike Slovenije, ob pogoju vzajemnosti.

Ob pogoju, da je vsaj eden od staršev zaposlen kot delojemalec v Republiki Sloveniji, ima pravico do otroškega dodatka tudi za otroka, ki nima prebivališča v Republiki Sloveniji, če:

- je otrok državljan Republike Slovenije in nima pravice uveljavljati pravice do otroškega dodatka v državi, kjer živi,
- otrok ni državljan Republike Slovenije in je tako dogovorjeno z mednarodno pogodbo.

TRAJANJE PRAVICE DO OTROŠKEGA DODATKA

Pravico do otroškega dodatka ima eden od staršev za otroka do dopolnjenega 15. leta starosti, za starejšega otroka pa, če se šola, dokler ima status učenca ali rednega študenta, vendar najdlje do dopolnjenega 26. leta starosti.

Če otrok zaradi daljše bolezni ali poškodbe ali služenja vojaškega roka med šolanjem ni končal rednega šolanja v predpisanem roku, se pravica do otroškega dodatka podaljša za toliko časa, kolikor se je šolanje zaradi teh razlogov podaljšalo.

Za otroka z motnjami v telesnem in duševnem razvoju se pravica do otroškega dodatka podaljša do dopolnjenega 18. leta starosti.

Otroški dodatek ne pripada:

- otroku, ki je zaradi vzgoje, šolanja ali usposabljanja v zavodu, v katerem ima pretežno brezplačno oskrbo, v času, ko je v zavodu,
- otroku med služenjem vojaškega roka;
- otroku, ki ima pravico do otroškega dodatka na podlagi mednarodne pogodbe.

Do uveljavitve univerzalnega otroškega dodatka (1.5.1999) traja pravica do otroškega dodatka, priznana z odločbo v tekočem letu, najdlje do 30.4. naslednjega leta. Če želi vlagatelj zahtevka otroški dodatek prejemati še naprej neprekinjeno, morajo prejemniki otroškega dodatka najkasneje do 31. marca posredovati vsa potrebna dokazila - torej novo vlogo, saj Center za socialno delo vsako leto s 1. majem po uradni dolžnosti preverja upravičenost do otroškega dodatka.

Če vlagatelj prejema otroški dodatek za otroka, starejšega od 15 let, morajo vsako leto najkasneje do 30.9. posredovati Centru za socialno delo potrdilo o šolanju otroka, sicer center s 1.10. po uradni dolžnosti izda odločbo o ukinitvi otroškega dodatka. Prepozno oziroma naknadno predložena potrdila o šolanju ne učinkujejo za nazaj, ampak od prvega dne naslednjega meseca, v katerem je bilo potrdilo predloženo.

VIŠINA OTROŠKEGA DODATKA

Otroški dodatek je različen glede na dohodek, ki ga je družina prejela v koledarskem letu pred vložitvijo zahtevka:

pri dohodku na družinskega člana (- v % od povprečne plače vseh zaposlenih v Republiki Sloveniji v preteklem letu)	višina otroškega dodatka (v % od zajamčene plače)
do 25,0 %	22 %
od 25,1 % do 30,0 %	19 %
od 30,1 % do 40,0 %	16 %
od 40,1 % do 45,0 %	13 %
od 45,1 % do 55,0 %	10 %
od 55,1 % do 110 %	7 %

VŠTEVANJE DOHODKOV DRUŽINE

Če družina v koledarskem letu pred vložitvijo zahtevka ni imela dohodkov in prejemkov oziroma so se njeni dohodki v tekočem letu bistveno spremenili, se upošteva le-te iz tekočega leta na način, kot ga določi Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve.

V dohodek družine se štejejo dediščine, darila in vsi dohodki ter prejemki vseh družinskih članov, ki so viri dohodnine, kot tudi osebni prejemki, ki niso obdavčljivi, prejeti v obdobju od 1.1. do 31.12. posameznega koledarskega leta, in premoženje, razen:

- dodatka za pomoč in postrežbo
- prejemkov za oskrbo v tuji oziroma rejniški družini
- dohodkov od občasnega dela invalidov, ki so vključeni v institucionalno varstvo in jih pridobijo zunaj kriterijev redne zaposlitve.

Enkratni prejemki se v letu, ko so izplačani, štejejo v dohodek družine tako, da se za vsak prejemek upošteva sorazmerni delež.

Pri ugotavljanju dohodka se od dohodka odštejejo izplačane preživitve in višini izvršljivega pravnega naslova.

V dohodek družine se upošteva preživitva in višini izvršljivega pravnega naslova. Preživitva se v dohodek družine ne upošteva le v primeru, ko vlagatelj zahtevka dokaže, da je izbral vse pravne možnosti za njeno izterjavo.

Dohodek iz kmetijske dejavnosti se všteva v dohodek družine v skladu z metodologijo, ki jo za pridobitev pravice do socialno varstvenih dajatev in denarne pomoči predpiše minister, pristojen za socialno varstvo. Če od dohodka iz kmetijske dejavnosti, ki ga skupaj ustvarjajo, na kmetiji živita dve ali več družin, se v dohodek posamezne družine všteva sorazmerno del dohodka iz kmetijske dejavnosti.

Kot dohodek iz dejavnosti se všteva v dohodek družine dobiček, izkazan v davčni napovedi, pri čemer se ne upoštevajo olajšave, ki jih zavezanci lahko uveljavljajo po predpisih o dohodnini in osnova, od katere se obračunavajo prispevki za socialno varnost. Vlagatelj, ki zahtevka vloga do 31.3. v koledarskem letu, v zahtevku vpiše dobiček, ki ga napove v davčni napovedi za odmero davka od dejavnosti. Do dokončnosti odločbe o odmeri davka iz dejavnosti izda Center za socialno delo vlagateljem, ki imajo dohodek iz dejavnosti, začasno odločbo o pravici do otroškega dodatka.

UVELJAVLJANJE OTROŠKEGA DODATKA

Pravico do otroškega dodatka uveljavlja tisti od staršev, pri katerem otrok živi, oziroma eden od staršev na podlagi pismenega sporazuma.

Za otroke brez staršev, otroke, dane v rejo, otroke pod skrbništvom druge osebe ali pristojnega organa, Center za socialno delo uvede postopek za uveljavljanje pravice do otroškega dodatka po uradni dolžnosti ali na predlog zainteresirane osebe.

Upravičenec uveljavlja pravico do otroškega dodatka s predložitvijo zahtevka pri Centru za socialno delo, ki je krajevno pristojen glede na otrokovo stalno prebivališče.

V primerih, ko obstaja pravica do otroškega dodatka za otroka, ki v Republiki Sloveniji nima stalnega prebivališča, uveljavlja eden od staršev to pravico pri Centru za socialno delo, ki je krajevno pristojen glede na začasno prebivališče otroka. V primerih, ko obstaja pravica za otroka, ki v Sloveniji ne prebiva, eden od staršev uveljavlja pravico pri Centru za socialno delo, kjer je sedež njegovga delodajalca.

POTRDILA O ŠOLANJU

Center za socialno delo vsako leto s 1. oktobrom po uradni dolžnosti preverja upravičenost do otroškega dodatka za otroke nad 15 let starosti.

V ta namen morajo prejemniki otroškega dodatka, ki imajo otroke, starejše od 15 let, vsako leto najkasneje do 30. septembra posredovati dokazila o izpolnjevanju pogojev do pravice za otroški dodatek.

IZPLAČEVANJE OTROŠKEGA DODATKA

Otroški dodatek se izplačuje od rojstva otroka, če je bil zahtevek vložen v treh mesecih po rojstvu otroka, oziroma od prvega dne naslednjega meseca, v katerem je bil zahtevek vložen, če je bil zahtevek vložen po tem roku.

Otroški dodatek se izplačuje tistemu od staršev, ki je uveljavljal pravico do otroškega dodatka.

Center za socialno delo lahko odloči, da se otroški dodatek izplačuje osebi, ki dejansko skrbi za preživljanje otroka, če ugotovi, da upravičenec, ki je pravico do otroškega dodatka uveljavljal, le-tega ne namenja za preživljanje otroka ali če je bil postopek za uveljavljanje te pravice uveden po uradni dolžnosti.

Center za socialno delo lahko odloči, da se otroški dodatek dodeli v funkcionalni obliki, če tako zahtevajo koristi otroka.

Otroški dodatek izplačuje najkasneje do 15. v mesecu za pretekli mesec Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve.

Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve

SVET DELAVCEV

MARČNA SEJA

V torek, 17.03.1998, je bila 12. redna seja Sveta delavcev. Na dnevnem redu so bili poslovni rezultati v letu 1997, poslovni načrt za leto 1998 in poročilo o novogradnji na lokaciji v Izoli.

Ker Svet delavcev soodloča o merilih za ocenjevanje uspešnosti delavcev, je bila na dnevnem redu Priloga k Pravilniku o določanju in reševanju presežnih delavcev.

Na dnevnem redu so bile informacije z zadnje seje nadzornega sveta in pobude in vprašanja.

Obveščanje Sveta delavcev je določeno z Zakonom.

Delodajalec mora obveščati Svet delavcev predvsem o vprašanjih, ki se nanašajo na:

- gospodarski položaj družbe
- stanje proizvodnje in prodaje
- razvojne cilje družbe
- splošni gospodarski položaj
- spremembo dejavnosti
- zmanjšanje gospodarske dejavnosti
- spremembe v organizaciji
- letni obračun in letno poročilo
- ter druga pomembnejša vprašanja

Še vedno je na naših sejah premalo vprašanj in pobud o vsem tistem, na kar nimamo pravega odgovora.

Pristojnost Sveta delavcev je tudi sprejemanje predlogov in pobud delavcev. Če so ti predlogi in pobude upravičeni, jih Svet upošteva pri dogovarjanju z Upravo.

Zdenka HRIBAR

BORZNI KOMENTAR

Nadaljevanje rasti tečajev na Ljubljanski borzi!

Rast cen delnic dveh slovenskih farmacevtskih velikanov se nadaljuje. Povpraševanje tujih investitorjev je potisnilo ceno dveh predmetnih delnic v rekordne višine. Tako se z Lekovo delnico trguje po ceni okoli 40.000 tolarjev, z Krkino delnico pa po ceni okoli 27.000 tolarjev. Dvig cene omenjenih dveh delnic je potisnil SBI do 1550 točk.

Pozitivno vzdušje na Ljubljanski borzi in dobri poslovni rezultati v preteklem poslovnem letu, objavljeni na novinarski konferenci, so ceno Drogine

delnice dvignili na 33.500 tolarjev.

V kratkem bodo na Ljubljanski borzi začele kotirati delnice še enega PID-a (PID Vipa Invest Nanos d.d.), katerega ustanovitelj je družba AVIP d.z.u., d.o.o.. Žal pa moram imenikom delnic različnih PID-ov poročiti, naj na svoje delnice do nadaljnjega kar lepo "pozabijo", saj so trenutne cene, po katerih različni akviziterji le-te odkupujejo, mizerno nizke. Prepričan pa sem, da se bo po koncu procesa lastninjenja in umiritvi razmer na trgu pid-ovskih delnic dalo

zanje iztržiti solidne zneske.

Letošnja prva dva meseca sta minila v optimističnem in na momente morda celo nekoliko evforičnem vzdušju. Le-to je bilo posledica vračanja tujih investitorjev na slovenski kapitalni trg. V kratkem bo nastopila pomlad in bilo bi naravnost čudovito, če bi se "prebujanje in cvetenje" narave preselilo tudi na Ljubljansko borzo, tako da bi se trenutna pozitivna gibanja nadaljevala.

Aleš ŠKRABA

Zahvala

Ob smrti dragega moža se iskreno zahvaljujem vsem, ki so mi izrekli sožalje, darovali cvetje, ter mi ob težkih trenutkih stali ob strani. Posebej pa se zahvaljujem za izkazano nesebično pomoč ge. Mariji TUL in g. Jadranu RUSJANU.

Alenka KUBIK

NAŠI USPEHI

NOVI MAG V DROGI

Pomembni dogodki ne nastajajo vedno med hrupom in dviganjem prahu. Pomembne stvari ne potrebujejo direndaja, da si z njim poslikajo zunanost. Rodijo se iz tihe, a močne želje po odkrivanju in spoznavanju neznanega, iz nagibov in radovednosti, ki so botrovali napredku (in brez katerih bi ljudje bržkone še dandanes živeli v votlinah in se oblačili v surove živalske kože).

To so bile uvodne besede lanskoletnega intervjuja z gospo **NATAŠO GLADOVIČ**, ko smo jo sodelavcem predstavili kot edino v Drogi s statusom mladega raziskovalca. Pripravljala se je na magistrerij z raziskovalno nalogo Določanje oksidacijskih produktov maščobnih kislin v živilih. Njena vnema in ustvarjalnost sta bili letos kronani z uspehom: 27. februarja je z odliko opravila zagovor svoje raziskovalne naloge in podelili so ji naslov magistra! Iskreno, toplo ji čestitamo in ji želimo, da bi bil ta uspeh vzpodbuda za nadaljnje raziskovalno delo, nova odkritja in nova zadovoljstva na bogati poti ustvarjalnosti!

Ni, da bi šli mimo takega dogodka v Drogi, a ker je gospa Gladovič kronično skromna (kot vsi, ki imajo kaj v glava!), ni bila navdušena nad zamisljivo, da bi kaj napisala o svojem uspehu. Pa smo ji predlagali intervju in ga dobili, iz lanskoletnega pa smo si namenoma izposodili uvodne besede - v glavnem zato, ker gre v bistvu za nadaljevanje in zaključek procesa, katerega smo vam predstavili januarja 1997.

NAŠ GLAS: Predno vas vprašam kaj bolj tehtnega, čisto kratko vprašanje, da zadostimo formalnostim: kakšen je zdaj vaš uradni naziv?

NATAŠA GLADOVIČ: Na spričevalu piše: magister kemije.

NAŠ GLAS: Ali je projekt, ki je predmet magistrerija (in torej nedvomno uporaben v praksi), objavljen v kakšnem

domačem ali tujem strokovnem glasilu? Kaj se pravzaprav zgodi z izsledki projekta? Kdo in kje jih zabeleži, arhivira, kako pride do njih širša strokovna javnost?

N. GLADOVIČ: Magistrsko delo je v vezani obliki dostopno slovenskim strokovnjakom v knjižnici Fakultete za naravoslovje in tehnologijo. En izvod hrani naš Indok. Mojo nalogo pa je objavila tudi založba ELSEVIER v obliki strokovnega članka v reviji JOURNAL OF CHROMATOGRAPHY. (Opomba na naše izrecno vprašanje: ta revija ima sedež na več koncih sveta - v New Yorku, Amsterdamu, Tokiju in Singapurju ter pokriva vso svetovno strokovno javnost na področju kromatografije) Objava članka v mednarodni strokovni reviji je namreč pri našem študiju eden od pogojev, da lahko nalogo sploh zagovarjaš. S tem je zagotovljeno, da delo ocenijo ustrezni strokovnjaki (slovenski prostor namreč ne zagotavlja strokovnjakov za vsa možna raziskovalna področja). Objava članka v mednarodni reviji je torej potrdilo, da je naloga aktualna in visoko strokovna. Mislim, da obstaja danes mnogo

NAŠI USPEHI

različnih načinov za obveščanje strokovne javnosti o raziskovalnem delu. To je tudi dolžnost vsakega raziskovalca- svoje ugotovitve mora podajati na strokovnih srečanjih in posvetovanjih v obliki predavanj ali tako imenovanih posterjev, nenehno se je dolžan potrjevati. Informacije se danes tudi izredno hitro širijo in so vsakomur dostopne.

NAŠ GLAS: Projekt magisterija je odkritje nečesa novega. Kako bo vaše odkritje vplivalo na ravnanje s surovinami in na kakovost končnega izdelka v DROGI?

N.GLADOVIČ: Naloga obravnava oksidacijske procese maščob v živilih, kot primer so navedene spremembe, ki nastanejo na enem od Droginih izdelkov, arašidih. Vsebinsko sem omejila v glavnem na analitsko delo v laboratoriju, ker je bilo že to dovolj obsežno. Nastalo pa je "orodje", ki ga sedaj lahko uporabljamo za reševanje določenih problemov v proizvodnji in za izboljšanje kakovosti izdelkov. To, da s pridobljenim znanjem prispevam k izboljšanju kakovosti izdelkov, jemljem kot svojo dolžnost.

NAŠ GLAS: Kakšen je bil odmev na vašo raziskavo v strokovnih krogih (vključno z mnenjem strokovnjakov, ki so vas "zasliševali")?

N.GLADOVIČ: Naloga je bila na Fakulteti odlično ocenjena. V ocenjevalni komisiji sta bila poleg predsednika prisotna še strokovnjaka za področje instrumentalne analitike in živilske tehnologije. Od vsepovsod po svetu pa dobivam povpraševanja po informacijah, zato sklepam, da je vsebina zanimiva in uporabna.

NAŠ GLAS: Menite, da je delovno okolje (sodelavci in nadrejeni) pravilno reagiralo na vaš uspeh? Hočem reči: imate dovolj možnosti, da vaše izsledke vključite v redni delovni program?

N.GLADOVIČ: Vsekakor bi bilo lažje delati v bolj pozitivno in raziskovalno usmerjenem okolju. Med študijem so bili trenutki, ko je bilo težko ohraniti mirno kri. Da se greš študenta in raziskovalca in ob tem opravljaš tudi vse redne delovne obveznosti (priznajte, da je na Drogi zadnja leta kar pestro glede tega), moraš imeti močno voljo in se marsičemu odreči. Predvsem moraš podaljšati delavnik na deset ur in več. Da pa ob tem slišiš še popolnoma neupravičene pripombe kot, na primer, "nekateri delamo, drugi pa si privoščijo raziskovanje", moraš imeti voljo "na kvadrat".

S sodelavci, ki poznajo vsebino dela, pa dobro sodelujemo. Ker je bila naloga tako izbrana, da nam prinaša **uporabno znanje**, se avtomatsko vključuje v redni delovni program.

NAŠ GLAS: Ko se kemik pripravlja na magisterij, je to pravzaprav težaško delo, neke vrste specializacija, ki poteka

vzporedno z raziskavami. Lani ste rekli, da prav zato ni časa za hobije. Kaj pa danes? Kakšni so vaši hobiji v prostem času?

N.GLADOVIČ: Predvsem rada počnem vse tisto, kar me zbližuje z naravo in družino: hodim na izlete, planinarim, kolesarim. Rada grem tudi v gledališče. Študij sem zaključila pred dvema tednoma, tako da vsega zamujenega še nisem nadoknadila...

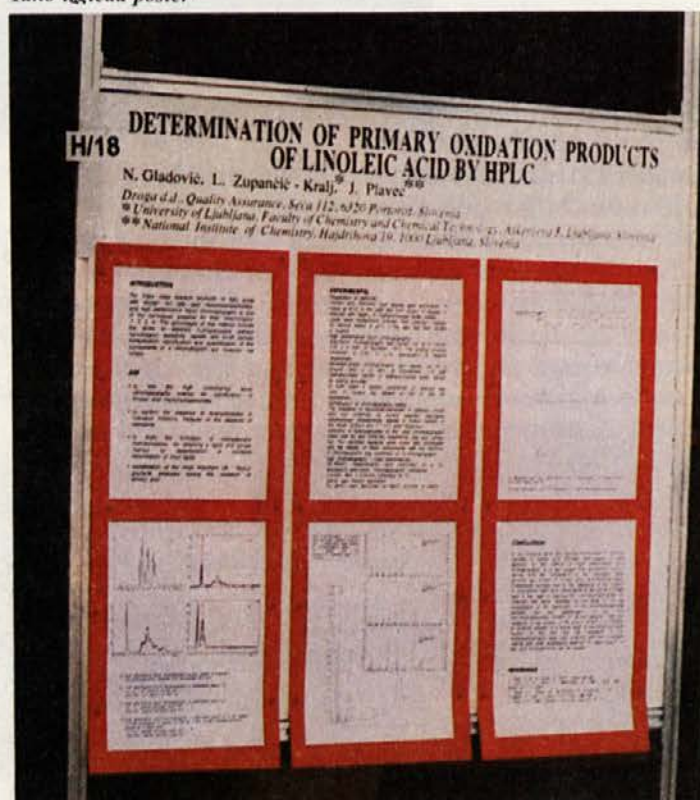
NAŠ GLAS: Gotovo zdaj, ko je vse za vami, poleg zadoščenja čutite tudi veliko olajšanje. Ker pa ste raziskovalci nemirnega duha, najbrž spet kaj "naklepate". Ali pa se boste zaenkrat posvetili tekočim zadevam?

N.GLADOVIČ: Še nič konkretnega ne naklepam. Mislim, da sem dovolj prilagodljiva, da lahko najdem zadovoljstvo tudi v drugačnih, malo manj raziskovalnih nalogah. Za nove podobne podvige pa bom potrebovala motiv.

Lepo je vedeti, da so v naših vrstah priznani strokovnjaki in lahko smo ponosni na to; tudi to daje podjetju pečat kakovosti. Upajmo, da bodo odgovorni znali pravilno ovrednotiti Natašin trud in predvsem bogastvo njenega znanja in sposobnosti. Novemu magistru kemije pa ponovno pristrčne čestitke in hvala za razgovor!

Sonja POŽAR

Tako izgleda poster

ZAČIMBE - PIKA NA I

JANEŽ

Splošno o začimbi

Ime rastline Anisum izhaja iz grške besede: anisum, ki pomeni vetrič, dah.

Prijetno dišeča začimba nam je znana predvsem v "janeževih" piškotih ali kot sredstvo proti napenjanju ter krčem v želodcu. Stari Grki in Rimljani so jo uporabljali kot začimbo pri peki kruha, za začimbo oliv ali za aromatiziranje vina.

Gojen janež je enoletna rastlina, ki uspeva pri nas samo ob obalnem pasu, kjer je dovolj toplote. Domovina janeža sta Egipt in Mala Azija.

Je nežna bilka, do 50 cm visoka s belimi kobulastimi socvetji iz katerih se razvijejo mali rebrasti hruškasti plodovi. Razmnožuje se samo s semeni. V naših klimatskih pogojih je pridelovanje janeža dokaj zahtevno.

Poznamo več sort janeža, ki se med seboj razlikujejo po obliki plodov in po okusu.

Najboljši je **španski janež**, katerega plodovi so nekoliko večji od ostalih, svetlo rjave barve, sladkastega okusa in osvežilnega prijetnega vonja.

Uporaba v kuhinji

Kot začimba se uporabljajo celi ali zmleti, posušeni zreli plodovi.

Zmeljemo jih tik pred uporabo, pri čemer upoštevamo, da so sveže zmleti enkrat močnejši od celih.

Janež ima precej vsiljiv okus in aromo, zato bodimo pri začimbanju jedi z njim previdni.

Kot sladka začimba se dobro kombinira z vanilijo, ingverjem, klinčki in kardamomom.

Z njim aromatiziramo sladka peciva (janeževi upognjenci), sladke narastke, pudinge, kompote, medenjake ali janežev kruh.

V mesne ali ribje jedi ga ne dajemo, prija pa k mlademu grahku in korenčku.

Z njim aromatiziramo nekatere alkoholne pijače in bonbone.

Helena ČOK

Pimpinella anisum L.

družina: kobulnice (*Umbelliferae*)

druga imena: sladki janež, laški janež, vrtni janež, žabčnik, žlahtnik, anis

ZANIMIVOSTI IZ SVETA ZAČIMB

Koriander - ime izhaja iz dveh grških besed: koris - stenica in annon - anis. Sveži listi in nezreli plodovi imajo zelo neprijeten vonj po stenicah.

Morda prav zaradi te značilnosti, posejan okoli sadnega drevesa, ščiti nasad pred mnogimi škodljivimi insekti.

Posušeni in zmleti listi, ki jih uporabljajo kot začimbo na

Daljnem vzhodu, naj bi delovali varovalno pred mnogimi boleznimi.

Bela gorčica - nekateri znanstveniki so s poskusi dognali, da bela gorčica, posejana z grahom, daje grahu oporo, ga ščiti pred insekti in podvoji pridelek.

MARKETINŠKE NOVICE

POPOPRAPO ŽREBANJE

Nagradna igra "MEGA KAVA, MEGA NAGRADNA IGRA" je zaključena.

V sredo, 11.03.1998, je v Droginem vzorčnem skladišču v Izoli potekalo zaključno žrebanje Drogine nagradne igre "Mega kava, mega nagradna igra", ki smo jo organizirali v sodelovanju s Slovenskimi novicami. Nagrajence velikega finala sta, poleg Nataše Živkovič iz priljubljene humoristične oddaje TV POPPER, izžrebala še sonastopajoča v TV Popru Igor Malalan in Franko Korošec. Trojica je poskrbela, da je sklepni del akcije minil v vedrem razpoloženju. Na štiritedensko akcijo se je odzvalo zelo veliko ljudi. V Drogo so dnevno deževala pisma s kuponi, na katerih je bila navedena barva embalaže vakuum-

Igor Malalan, Nataša Živkovič in Franko Korošec; Franko Korošec - Prese: "Igorja pa že ne bom dvignil!"

ske Barcaffé, v tistem tednu predstavljene v črno beli-tehnik. V zadnjem tednu jih je bilo že toliko, da bi jih veliko lažje stehali kot prešteli. Odziv je bil večji, kot smo pričakovali. V Drogi ocenjujemo, da se njihovo število suče okoli 300.000. Čestitamo vsem udeležencem in še posebno nagrajencem. Slovesna podelitev nagrad bo v četrtek 19.03.1998, v stolpnici Dela na Dunajski 5 v Ljubljani.

V Kenjo ne boš šel ti, Prese, ampak gospa Darja Rovere iz Celja!

DROGA Portorož je podelila tri potovanja v tujino in 17 kavnih nagrad.

KAM in KDO bo potoval?

- V **KENIJO** za 14 dni (dve osebi)
DARJA ROVERE,
Košnica 25, 3000 Celje

- V **AMSTERDAM** za 7 dni (dve osebi)
MARJAN KRAUS,
Velika Cikava 18,
8000 Novo mesto

- V **PARIZ** za 5 dni (dve osebi)
VLASTA RADANOVIČ,
Vrhje 47, 8258 Kapele

MARKETINŠKE NOVICE

“Užitek pri kavici je, če pijemo Barcaffè!”

Dobra kava in uporabna embalaža

Naša nagradna igra “Mega kava - mega nagradna igra”, ki smo jo organizirali skupaj s Slovenskimi novicami, je bila po odzivih sodeč, res odmevna. To dokazujeta tudi naslednji dve posebni obliki sodelovanja v nagradni igri, ki prihajata iz Velenja in sta bolj ustvarjalne vrste. **Ga. Marjana Pečnik** nam je poslala vrečo kave, zašito iz 75 stogramskih vrečk kave Barcaffè. Z veseljem bi skrbno zašito vrečo uporabili za končno žrebanje v tej nagradni igri, a kaj ko bi, zaradi velikega števila sodelujočih, potebovali vrečo, ki bi bila desetkrat večja.

Ga. Iva Završnik pa si je ob pitju naše kavice krajšala čas z izdelovanjem zanimive košarice, za katero je porabila 89 vrečk kave Barcaffè. Sama namreč pravi, da “ni uporabna le kava, ampak tudi embalaža”. Mi pa pripominjamo, da je izdelana košarica tudi zelo estetska.

Katja ULJAN

GREGA SKI POOL

Ime mu je Grega in star je 16 mesecev. Zelo rad pije Drogin čaj. Mamica pravi, da je škoda, ker znakov SLOVENIJA SKI POOL ni bilo tudi na BE-BE čaju, ki ga je menda spil ogromno.

Pri družini Cotman pijejo tudi ostale Drogine čaje. Iz priložene fotografije je vidno, da so pri Cotmanovih naučeni na najboljšo. To dokazujejo tudi znaki SKI POOLA, ki jih je bilo v pisemski ovojnici za “cel” nahrbtnik.

SPONZORSTVO

S ŠKL - jem V DIVAČO

Dan je bil čudovit. Že v pisarni sem se veselila, ker sem bila namenjena na pot proti Primorski. Da se vsaj malo naužijem toplega, poznozimskega sonca.

Na tak dan ne moreš biti slabe volje. Če pa prideš na obisk k tako prijaznim ljudem, kot so v divaški osnovni šoli, sploh ne. Že ob samem prihodu so nas zelo lepo sprejeli in pomočnica ravnateljice nam je postregla s kavo.

Po toliko degustacijah, kot smo jih pripravili širom Slovenije, nam priprava prostora res ne dela več problemov. En, dva, tri pa je bila avla pred vhodom telovadnice v znamenju DROGE, ARGO KETCHUPA in Primoža Peterke, ki je z naročjem, polnim 1001 CVET čajev, stal, kamor si pogledal.

Marsikje smo potrebovali ogromno,

da smo pri delitvi pic, obogatenih z ARGO KETCHUPOM, otroke pomirili in jih poskušali vsaj za silo poravnati v vrsto. Ponavadi je bilo vse skupaj Sizifovo delo. Nagnetli so se okrog mize, da so komaj dihali. Tu v Divači pa je bilo vse drugače. Otroci so bili neverjetno disciplinirani in pridni in seveda zagnani športniki.

Ta prijetni, pozitivni duh je bil pri-soten povsod. Še posebej v jedilnici, kjer sem doživela še zadnje preseenečenje. Najprej sem mislila, da imajo posebno restavracijo samo za učitelje. Bilo je lepo urejeno, snažno in vse mize so krasili lepi šopki suhih rož. Kaj takega ne doživiš v marsikateri profesionalni restavraciji.

Ugotovila pa sem, da je to skupna jedilnica za vse, od tistih najmlajših "črvčkov" iz prvega razreda, pa do že skoraj odraslih sedmo- in osmošolcev.

Po pogovoru z glavno kuharico, sem seveda opazila, kakšen je njihov odnos do otrok in njihove prehrane. Po imenih poznajo vse, poznajo težave in navade, kaj marajo in česa ne. Lahko se zgodi, da včasih traja tudi nekaj let, da se otrok navadi jesti v šoli. Kuharice niso nič nestrpne, pogovorijo se z njim, in ko otrok sam začuti, da mu bo jed teknila tudi izven doma, mu postrežejo. Nobenih solz in nobenega prerekanja.

Res je lepo preživeti prva leta šolanja v taki šoli, kot je ta v Divači. Pre-setnili pa so nas tudi ŠKL-jevci, ki so se pojavili s svojo novinarsko ekipo. Tako bo naš kuharski mojster Matjaž glavna zvezda v eni od prihodnjih oddaj ŠKL-ja na TV GAJBI.

Branka POGAČNIK

KNJIŽNE NOVOSTI

Klasifikacijski sistem poklicev.

STANDARDNA klasifikacija poklicev. Ljubljana, BONEX ZALOŽBA d.o.o., 1997

Standardna klasifikacija poklicev je **obvezen nacionalni standard**, ki se uporablja pri evidentiranju, zbiranju, obdelovanju, analiziranju, posredovanju in izkazovanju podatkov, pomembnih za spremljanje stanj in gibanj **na trgu dela** v Republiki Sloveniji. Standardna klasifikacija se uporablja za razvrščanje dela v poklice v uradnih oziroma administrativnih zbirkah podatkov (evidence, registri, zbirke podatkov) in temelji na Mednarodni standardni klasifikaciji poklicev 1988 (ISCO-88), usklajena pa je tudi z Mednarodno standardno klasifikacijo poklicev-1988 COM (standard Evropske unije). Knjiga vsebuje prevajalnik standardne klasifikacije poklicev v ISCO-88 oziroma ISCO-88 (COM).

Nova Standardna klasifikacija poklicev nadomešča Enotno standardno klasifikacijo poklicev (Uradni list SFRJ, št. 29/81) in Šifrant poklicev Zveze skupnosti za zaposlovanje SRS iz leta 1984.

Mednarodni gospodarski odnosi. Izvoz.

MURŠEC, Zlatko; Sonja Madič: Izvozno tveganje pod nadzorom: vloga Slovenske izvozne družbe pri pospeševanju slovenskega izvoza na podlagi zavarovalnih poslov in financiranja. Inatis, Ljubljana, Gospodarski vestnik, 1997

Slovenski trg je za večino slovenskih podjetij premajhen, zato so pravila igre preprejena z izvoznim tveganjem. Nekatere vrste tveganj podjetja zavestno prevzamejo nase, mnoga spadajo na področje upravljanja s tveganjem, zato jih dobri managerji želijo čim bolj zmanjšati. Zavarovanje premoženja se je že precej uveljavilo, zavarovanje opravljenih poslov in odprtih terjatev pa je pogosto prepuščeno samo sebi. Slovenskim izvoznikom pri upravljanju z izvoznim tveganjem stojijo ob strani številne zavarovalnice. Najširšo ponudbo, od političnega do kratkoročnega komercialnega zavarovanja pa ima v Sloveniji Slovenska izvozna družba, ki omogoča tudi refinanciranje izvoznih poslov.

V knjigi so s konkretnimi primeri orisani postopki zavarovanja, refinanciranja in pridobivanja jamstva, skupaj z ustreznimi obrazci. Na koncu pa je tudi seznam

ustanov za zavarovanje in financiranje izvoza v tujini.

Računalništvo. Visual Basic 5.0

EDDON, Guy; EDDON, Henry: Active Visual Basic 5.0. Redmond, Washington, Microsoft Press, 1997

Knjiga vas popelje v svet uporabe Interneta, opisani so osnovni principi komuniciranja v njem. Prikazan je postopek nadgradnje vaših programov v programe, delujoče na Internetu, prikazani so postopki izdelave pravih Internet aplikacij z uporabo Visual Basic-a 5.0. Poleg tega vsebuje knjiga opise osnovnih ActiveX elementov, ki so uporabljeni v večina Internet aplikacij. Priložena je tudi zgoščenka z rešitvami primerov.

MCKINNEY, Bruce: Hardcore Visual Basic 5.0. 2nd ed., Redmond, Washington, Microsoft Press, 1997

Knjiga je nadgradnja knjige Active Visual Basic 5.0. Avtor nas vodi preko primerov od lažjih k bolj zahtevnim nalogam. Priloženi so razni uporabni triki za uporabnike Visual basic-a 5.0. Opisani so primeri iz vsakdanje uporabe z vpletom zahtevnejših elementov grafike, kontrole in podobno. Prikazanih je veliko zanimivih programov za boljše razumevanje Visual Basic-a, zato je avtor namenil knjigo bolj izkušenim uporabnikom. V pomoč vam bodo rešitve na priloženi zgoščenki.

CRAIG, John Clark; WEBB, Jeff: Visual Basic 5.0 Developer's Workshop, 4th ed., Redmond, Washington, Microsoft Press, 1997

Knjiga vam nazorno prikaže programe za nadgradnjo preprostih primerov. Opisano je programiranje z uporabo ActiveX kontrol, njihovo delovanje in uporaba v programih. Prikazan je tudi postopek dela z objektno orientiranimi tehnikami pri uporabi orodja Visual basic. Knjigi je priložena izvorna koda osnovnih programov, ki jih uporablja Windows 95 (kontrola miške, ekrana, klic funkcij), katero lahko uporabite v vaših programih. V pomoč vam bo zgoščenka z rešenimi primeri.

VAUGHN, William R.: Hitcher's Guide to Visual Basic & SQL Server, 4th ed., Redmond, Washington, Microsoft Press, 1997

Avtor v knjigi s primeri prikazuje potek dela pri komunikaciji z SQL serverjem. Opisani so postopki dela, možnosti koriščenja raznih podatkovnih baz z uporabo Jet, RDO, Odbc in drugih tehnik komunikacije med Visual Basic-om in SQL-lom. Nazorno so prikazani načini dela s podatki za kreiranje, popravljanje, spreminjanje stanja znotraj SQL serverja. Knjiga je namenjena zahtevnejšim uporabnikom z izkušnjami pri programiranju z SQL-lom. Priložena je tudi zgoščenka z rešitvami primerov.

Organizacija dela v podjetju. Kadrovanje. Osebj.

Možina, Stane, et.al.: MANAGEMENT kadrovskih virov. Ljubljana, Fakulteta za družbene vede, 1998, (Zbirka Profesija)

Organizacije so danes soočene z različnimi izzivi, kot so konkurenca na domačem trgu, kakovost dela, izdelkov, storitev, pomemben izziv je odnos do okolja, nadalje s sodobno tehnologijo, investiranjem, trženjem. Uspešno poslovanje in delovanje pa po večini ustvarja in rešuje človek. Knjiga obravnava in pojasnjuje kako pridobiti, razviti in vzdrževati kadre z visoko stopnjo motiviranosti. Ljudje naj bi bili voljni in zmožni pomagati organizaciji pri njenem razvoju, reševanju problemov in pri uvajanju sprememb.

Avtorji skušajo ustreznim službam, vodjem, managerjem ali podjetnikom posredovati temeljno znanje o kadrovskih virih in ravnanju z njimi. Dognanja in izkušnje v medsebojnem razumevanju, sodelovanju in usklajevanju, ki so jih dosegli drugod po svetu, predvsem v razvitih državah, pa so primerljiva za vse naše značilnosti na tem področju dela.

Alenka KUBIK

POČITNIKOVANJE

R A Z P I S

ZA POČITNIKOVANJE V POLETNI SEZONI

01.06.1998 do 31.10.1998
v počitniških stanovanjih DROGE d.d. Portorož

KANINSKA VAS BOVEC

Dve počitniški stanovanji s 6 ležišči - dnevna cena 23 DEM
(stanovanji sta dvosobni)
Tri počitniška stanovanja s 4 ležišči - dnevna cena 20 DEM
(stanovanje je enosobno)

MAREDA NOVIGRAD, HRVAŠKA

Dve počitniški stanovanji s 5 ležišči - dnevna cena 23 DEM
(stanovanji sta dvosobni)

LOPARI MALI LOŠINJ, HRVAŠKA

Tri počitniška stanovanja s 7 ležišči - dnevna cena 23 DEM
(stanovanja so dvosobna)

TOPLICE DOBRNA - HOTEL ŠVICARIJA

dnevna cena 23 DEM
Ni apartma, temveč:

Koristnik ima na razpolago,
po želji eno ali dve hotelski sobi,
4 ležišča, 4 x zajtrk, 4 x bazen

Vsi, ki želite koristiti navedena počitniška stanovanja ali hotelsko sobo v toplicah v Dobrni (glede na možnosti prostih kapacitet tudi oboje), izpolnite obrazec PRIJAVA ZA LETOVANJE, ki ga dobite v tajništvu profitnega centra ali pri tajnicah v skupnih, ali štabnih službah DROGE d.d. Portorož.

ROK ZA DOSTAVO IZPOLNJENEGA OBRAZCA:
20.04.1998.

Komisija za počitnikovanje bo predlog RAZPOREDA za koriščenje počitniških stanovanj objavila do 15.05.1998.

PUSTOVANJE

SPET JE PRIŠEL V DROGO PUST, MASTEN OKROG UST

Vstop v degustacijsko sobo v Seči je bil dovoljen le maškaram, "guštirali" pa smo dobre krofe.

PUSTOVANJE

Nagradno vprašanje: Katera šema na zgornji sliki ni moškega spola? Prva in edina nagrada je kilogram kave.

KUNIGUNDINI ZAUPNI POMENKI

Draga Kunigunda,
lansko poletje me šef ni pustil na dopust, češ da me nima kdo nadomestiti, letos sem se pa znašel na čakanju... Kje je tu (REFINA?) logika?

Soly

Ne razburjaj se, raje uživaj v čakanju, saj morda poleti spet ne boš mogel na dopust, ker boš nenadomestljiv...

medtem ko jaz delam. Ne vem, če mu razlaga o svojem delu ali kaj, ampak dejstvo je, da je celo napredoval, čeprav sem jaz dlje časa v podjetju. Ali se ti zdi to sprejemljiv kriterij? Svetuj mi, kaj naj storim?

Principielen

Prepozen si s svojim vprašanjem! Te je že prehitel tvoj sodelavec, ko me je prosil, naj mu z nasvetom pomagam do napredovanja, češ da mi je o tem marsikaj jasno.

Draga Kunigunda,
moj sodelavec stalno čepi pri šefu,

Draga Kunigunda,
že dolgo se nič ne govori o kakšnem seminarju za vodilne in vodstvene delavce. Ali to pomeni, da zdaj že vse znajo?

Zlonamerni rilec

Jaz bi raje rekla, da se je teoretikom končno posvetilo, da nadvse uspešnega praktika ne morejo ničesar več naučiti.

Draga Kunigunda,
zadnje mesece večkrat slišim izraz "delovna uspešnost", zmeraj v zvezi s kakšnim internim pravilnikom. Dolžino merimo z metri, težo s kilogrami itd.; s čim pa lahko merimo delovno uspešnost - posebno tam, kjer osemurno delo ni pogojeno z ustvarjalnostjo zaposlenega?

Fizik

Delovno uspešnost merimo s tem, kako si zapisan pri šefu.

Draga Kunigunda,
konec lanskega leta je bilo objavljeno, da je v pripravi zakon o soudeležbi zaposlenih pri delitvi dobička, ne glede na to, če so ali niso delničarji podjetja, kjer so v službi. Ali je ta zakon že končno sprejet?

Malo plačan

Tega ne vem, imam pa občutek, da predrzno upaš, kako bodo po tem zakonu vsi zaposleni soudeleženi pri delitvi dobička...

KUNIGUNDA EKSKLUZIVNO IZ PC

Draga Kunigunda,
na lansko trinajsto plačo sem že pozabil. Letošnja pa me je zopet šokirala. Več dopusta namreč imaš, več imaš izkušenj, več si prispeval k dobičku, manj denarja dobiš... Mislim prositi, da mi zmanjšajo število dni dopusta in da mi dovolijo delati med prazniki, saj se bo le tako trinajsti lahko reklo trinajsta. Prosim te za tolažbo, čeprav jalovo.

Starejši delavec

Izmisli si kaj boljšega, saj na dopust tako ali tako ne boš mogel. Zaradi živahne REFINE dejavnosti te namreč ne bo imel kdo nadomeščati.

MISEL ZA KONEC

Priroda, človek in zdravje

Človeštvo je prišlo v dobo, ko človek zmora več, kot sme. Zdi se, da je današnji človek s svojo močjo zmedel naravni in zakoniti red življenja ter s tem povzročil nazadovanje, v mnogih primerih celo uničenje našega življenjskega okolja.

Verjeli smo, da je narava okoli nas neomejena, neizčrpna in neuničljiva. Mislili smo, da je človekova veličina v tem, da jo premaguje. Takšno prepričanje je še vedno del naše zavesti, pa se temu primerno obnašamo.

Tudi pobiranje zdravilnih rastlin je ena od poti do spoznanja, da je od našega vedenja in odnosa do narave odvisno, ali nam bo prijetno pod cvetočim drevesom na sveži travi, ob hladnem izviru, dehtečem cvetu in zdravilni rastlini, ali pa vseh teh prijetnih občutkov ne bomo mogli doživeti, ker bomo svoje življenjsko okolje uničili.

Helena ČOK

